

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Aika 28.04.2022, klo 16:15 - 19:14

Paikka Kaupungintalo, kaupunginvaltuuston istuntosali / Teams-yhteys

Käsitellyt asiat

- § 42 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 43 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 44 Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus**
- § 45 Ilmoitusasiat ja viranhaltijoiden päätökset tiedoksi**
- § 46 Yksityisten päiväkotien palvelusetelin enimmäisarvon korotus 2022**
- § 47 Mikkelin kaupungin koulukuljetukset 2022-2024 + optio**
- § 48 Mikkelin kaupungin esi- ja perusopetuksen ohjaussuunnitelma**
- § 49 Valtuustoaloite: Selvitys kansainvälisen IB-luokan perustamisesta /aloittamisesta Mikkelissä sekä A2 -kielen vaaditun ryhmäkoon pienentämisestä /opettamisen digitalisoimisesta**
- § 50 Talouden seuranta 3/2022, kasvatus- ja opetuslautakunta**
- § 51 Palvelut ja tulevaisuus -ohjelma (PATU-ohjelma), kasvatus- ja opetuslautakunta**
- § 52 Muut asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Petri Tikkanen, puheenjohtaja
Antti Pakarinen, 1. varapuheenjohtaja
Hanne Vainio
Jaana Strandman, poistui 18:36
Jenni Oksanen, poistui 17:05
Leena Kontinen
Olli Ylönen
Riikka Nikulainen
Tiina Elkharam
Pertti Karhunen, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Anni Löppönen, palvelukoordinaattori, sihteeri
Pirkko Valtola, kaupunginhallituksen edustaja, poistui 18:17
Reijo Hämäläinen, vammaisneuvoston edustaja, poistui 18:58
Anni Lahtinen, nuorisovaltuuston edustaja, saapui 16:48
Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja
Taina Halinen, varhaiskasvatusjohtaja
Seija Manninen, opetusjohtaja, saapui 16:26
Marja Ukkonen, johtava rehtori
Linda Asikainen, palvelujohtaja, poistui 17:40
Minna Martikainen, Pilke päiväkodit Oy:n yhteiskuntasuhdejohtaja, saapui 16:27, poistui 16:51
Päivi Väisänen, Rölli ry:n hallituksen puheenjohtaja, saapui 16:27, poistui 16:51

Poissa

Jussi Marttinen
Olli Marjalaakso
Pirjo Siiskonen, kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Allekirjoitukset

Petri Tikkanen
Puheenjohtaja

Anni Löppönen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

03.05.2022

03.05.2022

Leena Kontinen

Riikka Nikulainen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Mikkelin kaupungin yleisessä tietoverkossa www.mikkeli.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

§ 42

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

§ 43

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Jussi Marttinen ja Leena Kontinen.

Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti tiistaina 3.5.2022 ja on sen jälkeen nähtävänä kaupungin yleisessä tietoverkossa.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Leena Kontinen ja Riikka Nikulainen. Muilta osin päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

§ 44

Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus

Opetusjohtaja

Hankintapäätökset:

§ 3 Sairaalaopetuksen kalusteiden hankinta sairaalakouluun Martela-keskus Offimar Oy:ltä hintaan 19 735,36 €, alv 0%, 11.04.2022

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Koska sivistysjohtaja ei ole havainnut viranhaltijapäätöksissä mitään sellaista, mikä olisi esteenä päätösten toimeenpanolle, sivistysjohtaja esittää, ettei kasvatus- ja opetuslautakunta käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan viranhaltijoiden tekemiin päätöksiin.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

§ 45

Ilmoitusasiat ja viranhaltijoiden päätökset tiedoksi

§ 170/11.4.2022 kaupunginhallitus ei käytä kuntalain mukaista otto-oikeutta lautakunnan kokouksessaan 31.3.2022 tekemiin päätöksiin.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin.

Lisäksi kasvatus- ja opetuslautakunta totesi, että sen kokoukset pidetään kevätkaudella 2022 hybridikokouksina.

Merkitään, että opetusjohtaja Seija Manninen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

§ 46

Yksityisten päiväkotien palvelusetelin enimmäisarvon korotus 2022

MliDno-2022-1476

Valmistelija / lisätiedot:

Taina Halinen, Leila Korhonen

taina.halinen@sivistys.mikkeli.fi, leila.korhonen@sivistys.mikkeli.fi

varhaiskasvatusjohtaja, palvelupäällikkö

Liitteet

1 Liite Koltk Käsikirjan liite 1, 1.8.2022

2 Liite Koltk Yksityisen päiväkotihoidon palvelusetelin indeksitarkistus

3 Liite Koltk Esitys palvelusetelikäsikirjaan 2022, yksityiset

4 Liite Koltk Kirjelmä Mikkelin varhaiskasvatus

Yksityisten päiväkotien palvelusetelin arvoa tarkistetaan parillisina vuosina. Edellisen kerran palvelusetelin enimmäisarvo 815 euroa (kerroin 1) määriteltiin 1.8.2020 lukien.

Palvelusetelin arvon ohjeellisena tarkistusperiaatteena käytetään sosiaalipalvelujen ansiotasoindeksiin ja elinkustannusindeksiin yhdistettyä indeksiä. Indeksitarkistuksen tarkoituksena on varmistaa, että sosiaalipalvelujen ansiotason vaikutus on 70 % ja elinkustannusindeksiin vaikutus 30 %. Laskennassa käytetään viimeisimpiä käytössä olevia tilastokeskuksen indeksejä.

Tarkistuslaskennassa vertailuindekseinä on käytetty lokakuun 2019 ja joulukuun 2019 indeksejä. Tiedossa on 28.2.2022 sosiaalipalvelujen ansiotasoindeksi lokakuulta 2021 ja elinkustannusindeksi tammikuulta 2022. (Liite: Yksityisen päiväkotihoidon palvelusetelin indeksitarkistus).

Indeksitarkistuksen mukainen palvelusetelin enimmäisarvon korotus on 39 euroa.

(Liite: Käsikirjan liite 1. Yksityisten päiväkotien varhaiskasvatuksen palvelusetelikuvaus)

Alle 3-vuotiaan kertoimen määrittelyssä huomioidaan valtioneuvoston asetuksen (753 /2018) mukainen päiväkodin henkilöstömitoitus ja kertoimeksi esitetään 1,75, kun kerroin on tällä hetkellä 1,5. Korotusvaikutus on 272 euroa/lapsi.

Yksityisten palveluntuottajien kanssa korotuksista on käyty keskustelu 29.3.2022.

Kustannusvaikutusten arvio vuodelle 2023

Lapsen ikä	Määrä	Kerroin	€/lapsi/kk	€/lapsi/v	Yhteensä/v
Alle 3 v.	150	1,75	272	3 264	489 600
3-5 v.	400	1	39	468	187 200
6 v. vaka elo-touko	120	0,5	19,50	195	23 400
6 v. vaka kesä-heinä	100	1	39	78	7 800
Yhteensä					708. 000

Indeksikorotuksesta ja kertoimien tarkistuksesta johtuvasta palvelusetelin arvon korotuksesta aiheutuu kustannusvaikutuksia vuoden 2023 talousarvioon arviolta noin 708 000 euroa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Ajalla 1.8.-31.12.2022 kustannusvaikutus on 58 350 euroa/kk ja yhteensä 291 750 euroa.

Taulukossa olevat laskelman lapsimäärät ovat maaliskuun 2022 toteuman mukaan ja pyöristetty lähimpään kymmeneen.

Yksityisten päiväkotien tarjoamaan esiopetukseen osallistuu noin 120 lasta lukuvuonna 2022-2023. Perusopetuslain mukainen maksuton esiopetus ei voi kuulua palvelusetelijärjestelmän piiriin vaan kaupunki sopii esiopetuksen tarjoajiksi hyväksytyjen päiväkotien kanssa esiopetuskorvauksesta (maksusitoumus). Elo-toukokuun aikana järjestettävän esiopetuksen voimassa oleva korvaus on 332 euroa /kk/lapsi. Maksua korotetaan vastaamaan palvelusetelillä tuotettavan varhaiskasvatuksen hintaa. Uusi esiopetuskorvaus on 427. Korvauksen korotuksen kustannusvaikutus on 114 000 euroa vuodessa ja 57 000 euroa ajalla 1.8.-31.12.2022.

Kustannusvaikutusten arvio vuodelle 2023

	Määrä	Erotus €/lapsi	Erotus yht. €/kk	Yhteensä €/10 kk
Esiopetusikäinen	120	95	11 400	114 000

Palvelusetelikäsikirja päivitetään syksyllä 2022.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää yksityisten päiväkotien palvelusetelin ensimmäisarvoksi 1.8.2022 alkaen 854 euroa/lapsi ja alle 3-vuotiaan palvelusetelin kertoimeksi 1,75. Esiopetuksen korvaus korotetaan 427 euroon.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana Pertti Karhunen esitti Jenni Oksasen ja Jaana Strandmanin kannattamana seuraavaa lisäystä:

Yksityisten päiväkotien palvelusetelin arvoa tarkistetaan jatkossa vuosittain.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Pertti Karhunen lisäys hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin. Muilta osin palvelusetelin enimmäisarvon korotus hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Merketään, että Pilke päiväkodit Oy:n yhteiskuntasuhdejohtaja Minna Martikainen ja Päiväkotiyhdistys Rölli Ry:n hallituksen puheenjohtaja Päivi Väisänen selostivat asiaa kasvatus- ja opetuslautakunnalle ja olivat paikalla tämän esittelyn ajan.

Merketään, että nuorisovaltuuston edustaja Anni Lahtinen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana.

Tiedoksi

Sivistysjohtaja Siekkinen, varhaiskasvatusjohtaja Halinen, varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö Korhonen, varhaiskasvatuksen palvelukoordinaattorit Räsänen ja Oksa, toimistosihteerit Koistinen, Laaksonen, Liikanen, Liimatainen ja Komppa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

§ 47

Mikkelin kaupungin koulukuljetukset 2022-2024 + optio

MliDno-2022-1557

Valmistelija / lisätiedot:

Linda Asikainen, Seija Manninen

linda.asikainen@mikkeli.fi, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi
palvelujohtaja, opetusjohtaja

Liitteet

- 1 Liite Koltk Kilpailutus 2023-2024 koulukuljetuskohteet yhteenveto
- 2 Liite Koltk Koulukuljetusten ostoliikenteen sopimus, luonnos
- 3 Liite Koltk Koulukuljetukset palvelukuvaus 2023-2024, luonnos

Mikkelin kaupungin hankintasäännön (Kaupunginhallitus 10.5.2021, Liite 2 §192) mukaisesti taloudellisesti merkittävistä hankinta-arvoltaan yli 1 000 000 euroa (ilman arvonlisäveroa) hankinnoissa tulee kilpailutusasiakirjat hyväksyä ennen julkaisua lauta- ja johtokunnissa niiden omia toimialojaan koskevissa hankinnoissa.

Tarjouspyyntö koskee Mikkelin kaupungin koulukuljetuksia. Kuljetuksia koskevat liikennöintisopimukset päättyvät 31.10.2022 (joukkoliikennekohteet) ja 31.12.2022. Hankinnan sopimuskaudet ovat 1.11.2022-31.12.2024 (kohteet 12, 20-22) ja 1.1.2023-31.12.2024, lisäksi optio 2025-2026. Hankinnan arvo on noin 1,6 M€/vuosi (alv 0 %). Arvo on laskettu nykykustannusten perusteella.

Kilpailutukseen liittyen järjestetään markkinavuoropuhelu, joka avataan viikolla 16. Tavoitteena on tehdä markkinakartoitusta, jossa selvitetään ja tarkennetaan hankintaan liittyviä näkökohtia ja vaihtoehtoja. Lopullinen tarjouspyyntömateriaali muodostuu markkinavuoropuhelusta saadun materiaalin ja kokonaishankinnan pohjalta. Lisäksi hankintaa säätelee laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista (740/2021), joka määrittää vaatimuksia julkisille joukkoliikennehankinnoille.

Joukkoliikennekohteiden suunnittelu on sovitettu koulukuljetussuunnitteluun Mikkelin kaupungin asiointi-, työmatka- ja koululaisvuorojen joukkoliikennepalvelua koskevassa tarjouskilpailussa. Aiemmin joukkoliikenteenä liikennöidyt reitit (12, 20-22) toteutetaan jatkossa tilausajona. Tarjouspyynnön kohteet tarkistetaan lukuvuosittain. Palvelujen tulevaisuus -tasapainotusohjelmalla (esim. kouluverkkoselvitys) voi olla tulevaisuudessa vaikutuksia sopimussisältöihin.

Mikkelin oppilaskuljetusten alustavat kohteet:

- 1 Otavan koulu
- 2 Sairilan koulu
- 3 Rämälän koulu
- 4 Keskusta, Ihastjärvi-Savisilta
- 5 Olkkolan koulu

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

- 6 Anttolantie, Moisio
- 7 Keskusta, Ristiina
- 8 Harjumaa-Vanhala
- 9 Keskusta, Otava (esteetön, koulupv.auto)
- 10 Keskusta, Vanhamäki-Rantakylä
- 11 Keskustan koulujen kuljetukset
- 12 Ristiina, Suurlahti-Parkkila
- 13 Ristiina, Sattila-Vitsiälä
- 14 Ristiina, Himalanpohjantie-Pellosniemi
- 15 Ristiina, Koivakkalantie
- 16 Ristiina, Kuomiokoski
- 17 Ristiina, Suomenniemi
- 18 Suomenniemi, Laamala-Luotolahti
- 19 Suomenniemi, Kiesilä-Karkaus
- 20 Anttola, Parkkilantien suunta
- 21 Anttola, Hauhalan suunta (sis. Hurissalon kuljetukset)
- 22 Anttola, Yliveden suunta

Hankintaa koskevat ehdot on kuvattu tarkemmin liitteenä olevassa tarjouspyynnössä, palvelukuvauksessa ja sopimusluonnoksessa. Tarjouspyynnön liitteeksi tulee myös ESPD-lomake ja henkilötietojen käsittelyn ehdot (EU:n yleinen tietosuoja-asetus).

Tarjouspyyntöasiakirjojen julkaisutavoite on toukokuussa 2022. Yksityiskohtaiset kohdemääritykset tehdään oppilas- ja lukujärjestystietojen vahvistuttua. Opetusjohtaja ja henkilöliikennepalvelut -yksikkö valtuutetaan tekemään sisältöön tarvittavia, vähäisiä, muutoksia. Yksityiskohtaiset kohdemääritykset tehdään oppilas- ja lukujärjestystietojen vahvistuttua.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyy tarjouspyyntöasiakirjat julkaistavaksi sekä valtuuttaa opetusjohtajan ja henkilöliikennepalvelut -yksikön tekemään sisältöön tarvittavia, vähäisiä muutoksia. Yksityiskohtaiset kohdemääritykset tehdään oppilas- ja lukujärjestystietojen vahvistuttua.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkitään, että opetusjohtaja Seija Manninen ja palvelujohtaja Linda Asikainen selostivat asiaa kasvatus- ja opetuslautakunnalle.

Merkitään, että Jenni Oksanen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Merkitään, että palvelujohtaja Linda Asikainen oli kokouksessa tämän pykälän käsittelyn ajan.

Tiedoksi

Kuljetuskoordinaattorit (henkilöliikennepalvelut), hankintapalvelut, palvelujohtaja (vuokraus- ja käyttöpalvelut)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

§ 48

Mikkelin kaupungin esi- ja perusopetuksen ohjaussuunnitelma

MliDno-2022-1576

Valmistelija / lisätiedot:

Seija Manninen

Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi

opetusjohtaja

Liitteet

- 1 Liite Koltk Esi- ja perusopetuksen ohjaussuunnitelma
- 2 Liite Koltk Ohjauksen toimijat
- 3 Liite Koltk Nivelvaiheen toimintakartta
- 4 Liite Koltk Esiopetuksesta perusopetukseen Esiopettaja lomake
- 5 Liite Koltk Esiopetuksesta perusopetukseen Huoltajat lomake
- 6 Liite Koltk Tiedonsiirtolomake peruskoulu saate
- 7 Liite Koltk Tiedonsiirtolomake peruskoulu kevät
- 8 Liite Koltk Tiedonsiirtolomake peruskoulu syksy
- 9 Liite Koltk Lisätietoa ja linkkejä

Mikkelin kaupungin esi- ja perusopetusta sekä lukiokoulutusta koskeva ohjaussuunnitelma on laadittu ja hyväksytty vuonna 2016. Vuonna 2021 lukio on päivittänyt lukion osalta ohjaussuunnitelman osaksi lukion opetussuunnitelmaa. Laajennettu oppivelvollisuus toi muutoksia erityisesti perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheeseen ja nuorisolain mukaiseen ilmoitusvelvollisuuteen. Lisäksi perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita muutettiin lisäämällä sinne tehostetun oppilaanohjauksen toimintamuoto.

Perusopetuksessa on velvollisuus laatia ohjaussuunnitelma. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa vastaavaa velvoitetta ei ole, mutta siirtymävaiheet on kuvattava opetussuunnitelmassa.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa todetaan, että opetussuunnitelmassa päätetään, mitkä ovat ne paikalliset suunnitelmat ja ohjelmat, jotka täydentävät ja toteuttavat opetussuunnitelmaa. Lisäksi todetaan, että ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn ja vastuunjako sekä työskentely monialaisissa verkostoissa, kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa, tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus, jatko-ohjaus perusopetuksen jälkeisiin opintoihin, työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt.

Nyt päivitetty suunnitelma on Mikkelin kaupungin esiopetuksen ja perusopetuksen yhteinen ohjaussuunnitelma, jossa kuvataan opetussuunnitelman perusteiden edellyttämät asiat. Suunnitelmaa täsmennetään perusopetuksessa koulukohtaisissa lukuvuosisuunnitelmissa. Lisäksi Mikkelin esi- ja perusopetuksen ohjaussuunnitelmassa kuvataan perusopetuksen ja toisen asteen ohjaus- ja siirtymävaiheikäytäntöjä sekä laajentuneen oppivelvollisuuden valvontaan ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

erityistilanteisiin liittyviä käytäntöjä, vaikka toisen asteen oppilaitoksilla on omat ohjaussuunnitelmansa. Tällä pyritään ohjauksen kokonaiskuvan hahmottumiseen kaikille toimijoille.

Ohjaussuunnitelmaa ja siihen liittyviä käytäntöjä arvioidaan eri työryhmissä tarpeen vaatiessa. Ohjaussuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyy Mikkelin esi- ja perusopetuksen ohjaussuunnitelman esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelmia täydentävänä ja toteuttavana suunnitelmana.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

Peruskoulut, varhaiskasvatusjohtaja Halinen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginvaltuusto, § 173,08.11.2021
Kaupunginhallitus, § 475,22.11.2021
Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 49, 28.04.2022

§ 49

Valtuustoaloite: Selvitys kansainvälisen IB-luokan perustamisesta/aloittamisesta Mikkeliissä sekä A2 -kielen vaaditun ryhmäkoon pienentämisestä/opettamisen digitalisoimisesta

MliDno-2021-4220

Kaupunginvaltuusto, 08.11.2021, § 173

Valtuutettu Kati Häkkinen ym. esittivät 8.11.2021 valtuustoaloitteenaan otsikkoasiasta seuraavaa:

"Selvitys kansainvälisen IB-luokan perustamisesta/aloittamisesta

Kun puhumme elinvoimasta ja tuottavista investoinneista, tulee samalla puhua kansainvälisyydestä ja kielitaidosta. Nykymaailmassa kasvu tarkoittaa kansainvälistä kasvua. Mikkelin perus- ja lukiokoulutuksessa ei olla panostettu monipuoliseen kielten opiskeluun ja kansainvälisyyteen. Olemme jääneet niiden harvojen keskusuurten kaupunkien joukkoon, joissa ei ole englanninkielistä perus- ja lukiokoulutusta eikä mahdollisuutta suorittaa kansainvälistä ylioppilastutkintoa, *International Baccalaureate (IB)*. IB-tutkinto antaa laajan yleisen korkeakoulukelpoisuuden Suomessa ja muualla maailmassa.

Kehitysyhtiö Miksein mukaan IB-luokan puute tulee esille lähes viikoittain, kun kaupunkiin etsitään sijoittajia, yrityksiä ja osaajia. Jos lapsille ei ole englanninkielistä opetusta, ulkomaisten huippuosajien saaminen kaupunkiin on vaikeaa. Paikallisten yritysten on vaikea löytää täältä kielitaitoista työvoimaa vientimarkkinointiin. Jopa aktiiviset lukioikäiset valuvat lähikaupunkeihin englanninkielisen opetuksen perässä.

Mikkeli tarvitsee englanninkielisen perusopetuksen ja lukion, joka johtaa IB-tutkintoon. Koulutuksen tulisi olla avoin yhtälailla suomenkielisille ja muunkielisille lapsille. Meillä on englanninkielinen leikkikoulu, mutta jatkopolku englannin kielellä opiskelulle katkeaa päiväkodin jälkeen.

Me allekirjoittaneet valtuutetut, ehdotamme selvitettäväksi, millä edellytyksillä kansainvälinen IB -luokka voidaan Mikkeliin perustaa. Selvityksessä tulee ottaa huomioon IB-koulutuksen elinvoimavaikutukset, kustannukset ja rahoitusmahdollisuudet, Otavan Opiston nettikoulutuksen mahdollisuudet, sekä koulun sijoittuminen Mikkelin koulukenttään.

A2 -kielen vaaditun ryhmäkoon pienentäminen/opettamisen digitalisoiminen

Tutkimukset osoittavat, että vieraiden kielten opiskelu tulisi aloittaa ennen 12-vuoden ikää.

Neljännellä luokalla aloitettavan A2 -kielen vaadittu ryhmäkoko on laskeviin oppilasmääriin nähden liian korkea. Vapaaehtoisina A-kielinä tarjotaan yleisimmin englantia, saksaa, ranskaa, ruotsia, venäjää, espanjaa tai italiaa. Koska vaihtoehtoja on

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

näin monta, yhä harvemmassa mikkeliläisessä koulussa saadaan kokoon vaadittava 12 oppilaan A2 -kieliryhmä. Silloin hukataan lasten paras ikäkausi kielen oppimiseen.

Ehdotamme harkittavaksi A2 -kielen ryhmäkokojen pienentämistä nykyisestä 12sta 8. aan oppilaaseen. Samalla ehdotamme selvitettäväksi mahdollisuuden kielten digitaaliseen etäopetukseen esimerkiksi Rantakylän yhtenäiskoulusta. Kaikilla kaupungin koululaisilla olisi tällöin mahdollisuus eri kielten opiskeluun tasavertaisesti, ilman oman koulun ryhmäkokovaatimuksia.

Kati Häkkinen

Kirsi Olkkonen, Petri Pekonen, Pekka Pöyry,
Laura Hämäläinen, Katriina Noponen, Risto Rouhiainen,
Antti Pakarinen, Juha Ropponen, Olli Miettinen,
Olli Marjalaakso, Anu Kokkonen, Heli Kauppinen,
Katriina Janhunen, Jatta Juhola, Jenni Tissari,
Jenni Oksanen, Pertti Karhunen, Sami Järvinen"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 22.11.2021, § 475

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen valmisteltavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään maaliskuussa 2022.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 28.04.2022, § 49

Valmistelija / lisätiedot:

Seija Manninen, Marja Ukkonen

Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi, marja.ukkonen@sivistys.mikkeli.fi

opetusjohtaja, johtava rehtori

Mikkelin kaupungin kieliohjelman tavoitteena on tarjota kaikille oppilaille monipuoliset kielenoppimismahdollisuudet joustavasti ja turvata kielen opiskelun jatkuvuus kouluasteelta toiselle. Työelämässä tarvitaan englannin kielen opiskelun lisäksi myös muiden kielten osaamista. Kielten opiskelu auttaa ymmärtämään ja arvostamaan myös muita kulttuureja.

Kielten opiskelu kannattaa aloittaa varhain, koska oppiminen on silloin luontevaa. Perusopetuksen opetussuunnitelman kieliohjelman mukaan kaikilla Mikkelin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

alakouluilla A-kielenä on englannin kieli ja sen opetus alkaa opetussuunnitelman mukaan nykyisin jo 1. luokalla. Opettajat ovat saaneet täydennyskoulutusta siihen, kuinka kieltä opetetaan monikanavaisesti ja leikinomaisesti jo siinä vaiheessa, kun oppilas ei välttämättä osaa vielä lukea tai kirjoittaa.

Oppilailla on mahdollisuus 3. luokan keväällä valita vapaaehtoinen A-kieli (A2-kieli) 4. luokalta alkaen. Tällöin on mahdollisuus valita ranskan, saksan tai venäjän kielen opetus.

Kuudennella luokalla B1-kielenä alkaa kaikille yhteinen ruotsin kielen opetus.

Tämän lisäksi oppilailla on vielä mahdollisuus valita vapaaehtoisena B2-kielenä saksa, ranska tai venäjä, joka alkaa perusopetuksen 8. vuosiluokalla.

A2-kielen opetuksen järjestäminen on kunnille vapaaehtoista. Mikkelissä A2-kielen opetusryhmän perustamisraja oli aikaisemmin 16 oppilasta, mutta se on budjettiin saadun lisärahoituksen tuella saatu laskettua 12 oppilaaseen. Lisäryhmän perustamisen kustannusvaikutus on noin 5000 euroa vuodessa ja 4-9 luokan ajan yhteensä noin 30 000 euroa. Valtuustoaloitteessa esitettiin A2-kielen opetusryhmän perustamisrajan laskemista 8 oppilaaseen, jotta ko. ryhmiä syntyisi nykyistä enemmän. Kahdeksan oppilaan raja olisi alhaisempi kuin muissa valinnaiskursseissa yleensä. Jos tämän rajan laskeminen toisi esim. kolme A2-kielen lisäryhmää, sen kustannusvaikutus olisi noin 15 000 euroa vuodessa ja 4-9 luokkien aikana 90 000 euroa.

Valtuustoaloitteessa ehdotettiin myös, että Mikkelissä järjestettäisiin jatkossa painotettua englanninkielistä opetusta. Englanninkielisiä opetusryhmiä on Suomessa perustettu erityisesti sellaisiin kaupunkeihin, joissa on kansainvälistä teollisuutta ja/tai yliopistokoulutusta, jotka tuovat paikkakunnalle enemmän äidinkielenään englantia puhuvia lapsia ja nuoria. Useissa kaupungeissa tällaisiin kieliluokkiin pääsemiseksi järjestetään pääsykoe, jonka perusteella oppilaat valikoituvat sinne. Yhden lisäryhmän perustaminen luokille 1-6 maksaisi yhteensä noin 300 000 euroa. Luokilla 7-9 aineenopettajajärjestelmässä opetus on järjestettävissä edullisemmin, jos löytyy englannin kieltä osaavia aineenopettajia.

Valtuustoaloitteessa ehdotettiin selvitettäväksi kansainvälisen IB-luokan perustamisedellytyksiä ja Otavian Nettilukion mahdollisuutta olla rakentamassa tätä kokonaisuutta.

IB-tutkinto eroaa perinteisestä suomalaisesta lukiosta sekä sisällöiltään että toteutustavoiltaan. IB-lukion ensimmäinen, nk. valmistava vuosi, opiskellaan pitkälti suomalaisen lukion oppimäärän mukaisesti, mutta pääosa opinnoista opiskellaan englanniksi. Tämän jälkeen opetus eriytyy varsinaisen kaksivuotisen IB-ohjelman sisältämiin yleissivistäviin aineisiin, joiden lukumäärä on pienempi kuin suomalaisessa lukiossa, mutta joissa edetään vastaavasti syvemmälle. Tämä tarkoittaa sitä, että valmista, soveltuva oppimateriaalia tähän koulutukseen ei juurikaan ole saatavilla. Myös IB-tutkinnon luokkamuotoinen toteutustapa sitoo opetusresursseja eri tavoin kuin kurssimuotoinen, jossa verkkokoulutuksen ratkaisut ovat helpommin irrotettavissa joustavasti koulutuskokonaisuutta täydentäviksi osiksi.

Mikkelissä perusopetuksen päättöluokkalaisille syksyllä 2020 toteutetussa koehaussa kaksi oppilasta (päättöluokkalaisia yhteensä 524) ilmoitti hakeutuvansa IB-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

koulutukseen toisen asteen yhteishaussa. Syksyn 2021 koehaussa yksi oppilas (päättöluokkalaisia yhteensä 601) ilmoitti hakevansa Ressun lukion IB-linjalle.

Mikäli valtuustoaloitteen mukaista koulutusta ryhdyttäisiin järjestämään Mikkeliissä, Otavian Nettilukio pystyisi olemaan mukana osaltaan toteuttamassa IB-tutkinnon soveltuvia osia yhteistyössä koulutusta hallinnoivan ja toteuttavan tahon kanssa, mikäli tähän löytyisi rahoitus. Rahoituksen osalta on huomioitava seuraavia näkökulmia:

- **verkkokursseilla tarvittavan oppimateriaalin tuottaminen:** IB-lukion opetustarjonnan materiaalin tuottamisen kustannukset (ensimmäisen vuoden lukiokurssien kääntäminen englanniksi sekä kokonaan uuden oppimateriaalin tuottaminen esim yhden lukuvuoden osalta) tulisivat olemaan noin 150 000 euroa, mikä myös sitoisi Otavian oppimateriaalituotannoista vastaavan tiimin työpanoksen.
- **opettajaresurssi:** tällä hetkellä Otaviassa ei ole opetushenkilöstöä, joka olisi opettanut lukion oppisisältöjä englanniksi. IB-lukiokoulutuksen järjestäminen edellyttää opetushenkilöstön lisärekrytointeja. Ensimmäisen valmistavan vuoden osalta yhden ryhmän perustaminen maksaisi noin 75 000 euroa. Koko kolmivuotisen IB-lukiokoulutuksen järjestämiseksi olisi edullisempaa, jos perusopetuksen 7-9 luokille ja IB-luokalle saataisiin rekrytoitua yhteisiä aineenopettajia.
- **kehittäminen:** toiminnan suunnittelun ja koordinoimisen edellyttämät resurssit

Kielitaitoon ja kansainvälisyyteen panostaminen on tärkeä panostus tulevaisuuteen. Mikkeliissä tähän on vastattu ylläpitämällä A1-kielenä tarjottavan englannin ja B1-ruotsin lisäksi myös vapaaehtoisten kielten tarjontaa yllä. Lisäksi Mikkeliissä on järjestetty Opetushallitukselta haetun ja saadun kerhoavustuksen tuella jonkin verran kielikerhoja eri kouluilla ja niiden tarjontaa olisi mahdollista jonkin verran lisätä riippuen vuosittain saadun kerhoavustuksen määrästä.

Mikkeliissä lukion opiskelijoilla on mahdollisuus jatkaa perusopetuksessa aloitetun A1-englannin ja B1-ruotsin lisäksi myös muiden kielten opiskelua. Lukiolainen voi valita opinto-ohjelmaansa ranskan, saksan ja venäjän lisäksi espanjan ja italian opintoja Mikkelin etä- ja aikuislukiosta sekä japanin opintoja Otavian Nettilukiosta.

Kansainvälisyysosaamiseen panostaminen on ollut luonteva osa Mikkelin lukion toimintaa jo useiden vuosien ajan. Pandemian aikana korostuneen kotikansainvälisyyden lisäksi kansainvälisyysosaaminen näkyy lukiossa etenkin erilaisten EU-hankkeiden muodossa. Mikkelin lukiolle myönnettiin vuonna 2021 Erasmus+ akkreditointi, joka mahdollistaa aikaisempaa laajempien liikkuvuuksien toteuttamisen seuraavan kuuden vuoden ajan. Tänä lukuvuonna lukiossa toteutetaan kansainvälistä yhteistyötä mm. Ranskasta, Espanjasta, Italiasta, Latviasta, Luxemburgista, Saksasta ja Alankomaista olevien oppilaitosten kanssa. Myös perusopetuksessa tehdään kansainvälistä yhteistyötä esim. Erasmus-hankkeiden muodossa.

Englannin kielen asema on lasten ja nuorten kulttuurissa vahva ja sen opiskelu koetaan yleensä motivoivaksi. Englanninkieliset luokat toisivat varmasti vielä lisää englannin kielen taitoja niillä opiskeleville nuorille. Niiden perustaminen on kunnille

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

vapaaehtoista ja se vaatii kielitaitoisten opettajien lisäksi myös taloudellisia resursseja palkkakuluihin ja oppimateriaaleihin. Tällä hetkellä kaupungilla ei ole taloudellista mahdollisuutta uusiin vapaaehtoiisiin palveluihin.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle edellä esitetyn vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

§ 50

Talouden seuranta 3/2022, kasvatus- ja opetuslautakunta

MliDno-2022-1445

Valmistelija / lisätiedot:
Virpi Siekkinen
Virpi.siekkinen@mikkeli.fi
sivistysjohtaja

Liitteet

1 Liite Koltk Talouden seuranta 3 2022, kasvatus- ja opetuslautakunta

Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuoden ensimmäinen laaja talouden seuranta 3/2022 on esityslistan julkaisemisen aikaan vielä valmisteilla ja se toimitetaan lautakunnan jäsenille ennen lautakunnan kokousta ja liitetään liitteeksi tähän pykälään.

Sivistysjohtaja ja tulosaluejohtajat esittelevät kokouksessa talouden toteuman 1-3 /2022 ja talousennusteen kuluvan vuoden talouden toteumasta.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin.

Merkitään, että talouden seuranta 3/2022 liite, joka on toimitettu jäsenille ennen kokousta, liitettiin pöytäkirjaan.

Merkitään, että kaupunginhallituksen edustaja Pirkko Valtola poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Tiedoksi

Talospalvelut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

§ 51

Palvelut ja tulevaisuus -ohjelma (PATU-ohjelma), kasvatus- ja opetuslautakunta

MliDno-2022-78

Valmistelija / lisätiedot:
Virpi Siekkinen
Virpi.siekkinen@mikkeli.fi
sivistysjohtaja

Liitteet

- 1 Liite Koltk Palvelut ja tulevaisuus -ohjelma
- 2 Liite Koltk Patu-ohjelman määrärahamuutokset ta 2022
- 3 Liite Koltk Patu-ohjelman säästötoimenpiteiden koontitaulukko
- 4 Liite Koltk Vuoden 2022 määrärahamuutokset Patu käyttösuunnitelma

Kaupunginvaltuusto asetti 13.12.2021 § 187 vuoden 2022 talousarvion hyväksyessään sitovan velvoitteen ja tavoitteen vuodelle 2022 ylijäämäisen tilinpäätöksen saavuttamiseksi. Valtuusto edellytti kaupungin johtoa valmistelemaan maaliskuun loppuun mennessä leikkaavan lisätalousarvion, jossa on kuvattu ne toimenpiteet, joilla ylijäämäinen tulos saavutetaan. Lisäksi edellytettiin valmistelemaan myös tuleville vuosille toimenpiteet, joiden avulla tulos olisi kunkin vuoden osalta positiivinen ilman meneillään olevaa isoa omaisuuden järjestelyä. Vuoden 2022 talousarviokirjaan lisättiin kaupunginhallituksen talousarviokäsittelyssä maininnat Palvelut ja tulevaisuus -ohjelman laatimisesta. Ohjelmalla todettiin tavoiteltavan 7,5 miljoonan euron vuositason käyttötaloussäästöä, vuoden 2022 osalta tavoite on 3,7 miljoonaa euroa. Lisäksi talousarviokirjaan kirjattiin, että henkilöstölle suositeltavilla lomarahojen vapaaksi vaihtamisilla ja vapaaehtoisilla palkattomilla vapailla mainittiin tavoiteltavan 1 miljoonan euron säästöä talousarviovuodelle 2022.

Valtuusto hyväksyi Palvelut ja tulevaisuus -ohjelman kokouksessaan 28.3.2022 § 44. Jokaisesta palvelurakenteeseen vaikuttavasta muutoksesta tehdään toimivaltaisten toimielimien erilliset hallinnolliset päätökset kuntalain ja Mikkelin kaupungin hallintosäännön edellyttämällä tavalla. Ennen lopullisia päätöksiä on huolehdittava, että valmistelu sisältää henkilökunnan yhteistoimintamenettelyn, kuntalaisten kuulemisen sekä muut selvitykset, kuten yritys-, maaseutu- ja lapsivaikutusten arvioinnit.

Patu- ohjelman periaatepäätöksessä näkyvät henkilöstövaikutukset ovat alustavia ja suuntaa antavia. Mahdolliset toteutettavat henkilöstövähennykset ja muut henkilöstöön kohdistuvat vaikutukset käsitellään yhteistoimintamenettelyssä ennen lopullista päätöksentekoa.

Palvelut ja tulevaisuus -ohjelma sekä erillinen koontitaulukko ohjelman tasapainotustoimista ja esitys välittömästi toteutettavissa olevista vuoden 2022 määrärahamuutoksista ovat liitteenä. Vuotta 2022 koskevat määrärahamuutokset tuodaan lisätalousarviona ja muutettuna käyttötaloussuunnitelmana lautakunnan päätettäväksi asiakirjojen valmistuttua. Ohjelman sivulle 32 kirjatut hankkeet ja lisäselvitykset tuodaan erikseen päätöksentekoon, kun selvitykset ovat valmistuneet.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Sivistysjohtaja esittelee Palvelut ja tulevaisuus -ohjelman ja sen toimenpiteet, jotka kohdistuvat kasvatus- ja opetuslautakunnan alaiseen toimintaan.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin.

Lisäksi kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyy vuoden 2022 määrärahamuutokset Patu käyttösuunnitelma -liitteen mukaisina. Liite on toimitettu kasvatus- ja opetuslautakunnan jäsenille ennen kokousta.

Lisäksi päätettiin pitää kasvatus- ja opetuslautakunnan iltakoulu hybridikokouksena 18.5.2022 klo 17.00.

Merkitään, että Jaana Strandman ja Reijo Hämäläinen poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Tiedoksi

Opetusjohtaja Manninen, varhaiskasvatusjohtaja Halinen, johtava rehtori Ukkonen, taloussuunnittelija Kuuppo

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

§ 52

Muut asiat

Päätös

Opetusjohtaja Seija Manninen antoi tilannekatsauksen Ukrainasta tulleiden lasten koulun aloituksesta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§42, §43, §44, §45, §46, §47, §49, §50, §51, §52

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa ei saa kuntalain (410/2015) 136 §:n perusteella hakea muutosta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus

§48

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Mikkelin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös postitse tai sähköisesti. Postiin oikaisuvaatimusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan *asianosaisen* saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen ja kuntalain (410/2015) 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Mikkelin kaupunki/Kasvatus- ja opetuslautakunta.

Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 8–10, 50100 Mikkeli

Postiosoite: PL 33, (Raatihuoneenkatu 8–10), 50101 Mikkeli

Faksinumero: 015 36 6583

Sähköpostiosoite: kirjaamo@mikkeli.fi

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9-16 ja arkipyhien aattoina sekä kesä-elokuussa maanantaista perjantaihin klo 9-15.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen, ja se on tekijän allekirjoitettava. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua,
- se, millaista oikaisua vaaditaan,
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Mikkelin kaupungin kirjaamosta.

Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 8–10, 50100 Mikkeli

Postiosoite: PL 33, (Raatihuoneenkatu 8–10), 50101 Mikkeli

Faksinumero: 015 36 6583

Puhelinnumero: 044 794 2033 / 015 1941 (vaihde)

Sähköpostiosoite: kirjaamo@mikkeli.fi

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9-16 ja arkipyhien aattona sekä kesä-elokuussa maanantaista perjantaihin klo 9-15.